

- [Comparison of muscle activation pattern between alpine skiing and snowboarding, Comput. Methods Biomech. Biomed. Engin].
4. Higgs, C., Jurbala, P., Way, R., Harber, V. (2019). *Dovhostrokovyy rozvytok sportu ta fizychnoyi aktyvnosti, Sport for Life Society*. [Long-term development in sport and physical activity, Sport for Life Society].
 5. Hume, P., Lorimer, A., Griffiths, P., Carlson, I., Lamont, M. (2015). *Faktory ryzyku travmatyzmu v rekreatsivnykh zymovykh vyдах sportu ta kontrzakhody: ohlyad metaanalizu ta otsinka matrytsi Khaddona*. [Recreational Snow-Sports Injury Risk Factors and Countermeasures: A Meta-Analysis Review and Haddon Matrix Evaluation].
 6. Kunysz, P. (2003). *Snoubordynh instruktoramy*. [Snowboard sladami instruktora]. Warszawa.
 7. Nasuti, G., Temple, V. (2010). *Ryzyky ta perevahy zymovykh vydiv sportu dlya lyudey z invalidnistyu: ohlyad literatury*. [The risks and benefits of snow sports for people with disabilities: a review of the literature].
 8. Platzer, H., Raschner, CH., Patterson, C., Lembert, S. (2009). *Porivnyannya fizychnykh kharakterystyk ta rezul'tativ sered elitnykh snoubordystiv*. [Comparison of physical characteristics and performance among elite snowboarders].
 9. Staniszewski, M., Zybko, P., Wiszomirska, I. (2017). *Otsinka zmin parametriv stiykosti tila u uchasnykiv dev'yatydennoho kursu snoubordynhu*. [Evaluation of changes in the parameters of body stability in the participants of a nine-day snowboarding course].
 10. Vernillo, G., Pisoni, C., Thiebat, G. (2016). *Fiziologichni kharakterystyky elitnykh snoubordystiv*. [Physiological characteristics of elite snowboarders, J. Sports Med. Phys. Fitness].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДАЙНЕКО Павло Андрійович – аспірант

Хмельницького національного університету.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх фахівців до формування здорового способу життя підлітків засобами екстремальних видів спорту.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DAINEKO Pavlo Andriyovych – is a graduate

student at Khmelnytskyi National University.

Circle of scientific interests: professional training of future specialists for the formation of a healthy lifestyle of teenagers by means of extreme sports.

Стаття надійшла до редакції 17.11.2025 р.

УДК 378.018. 8:78.071:792.095

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.17.173-179

ЛЮЙ Пенлей –

аспірант факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського

Українського державного університету

імені Михайла Драгоманова

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0004-8103-5359>

e-mail: pengleilu68@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНІХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ ЗАСОБАМИ КИТАЙСЬКОГО ТАНЦЮ

ЛЮЙ Пенлей. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНІХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ ЗАСОБАМИ КИТАЙСЬКОГО ТАНЦЮ

У статті розглядається значення китайського танцю як чинника формування художніх орієнтацій у хореографічній освіті. Проаналізовано теоретичні та методичні джерела, що висвітлюють особливості інтеграції традиційного китайського танцю в сучасний освітній процес, зокрема його філософські засади, основи техніки руху та педагогічні аспекти. Китайський класичний танець розглядається як унікальна система мистецтва руху, яка поєднує ритм, дихання, внутрішню енергію та емоційний стан виконавця.

Ключові слова: китайський танець, художні орієнтації, філософія танцю, хореографічна освіта, ритм, рух, танцювальна майстерність.

LYU Penglei. FORMATION OF ARTISTIC ORIENTATIONS OF FUTURE CHOREOGRAPHERS THROUGH CHINESE DANCE

The article examines the significance of Chinese dance as a factor in the formation of artistic orientations in choreographic education. Theoretical and methodological sources are analyzed that highlight the features of the integration of traditional Chinese dance into the modern educational process, in particular its philosophical principles, the basics of movement techniques and pedagogical aspects. Chinese classical dance is considered as a unique system of the art of movement, which combines rhythm, breathing, internal energy (Qi) and the emotional state of the performer.

The emphasis is on the philosophical category of Shen Yun (rhythm movement), which is the foundation of dance traditions and is based on the Taoist concept of cyclicity and unity of opposites: movement and rest, form and content, energy and effort. The article emphasizes the significance of the pedagogical system of Chinese classical dance, which is based on centuries-old traditions and ensures the comprehensive development of students' technical and creative abilities.

The purpose of the article is to investigate the role of Chinese dance as a factor in the formation of artistic orientations in the process of choreographic education. Achieving the goal of ensuring the implementation of the following tasks: to conduct an analysis of scientific-theoretical and educational-methodological sources on the problems of the formation of artistic orientations in choreographic education, taking into account the influence of Chinese dance; to note the genre-stylistic features of Chinese dance as a component of the national choreographic tradition; to develop the role of Chinese dance in the formation of artistic orientations of students of choreographic specialties.

Separately, the role of performers and teachers who preserve and develop traditions, creating a unique synthesis of technique and deep content, which inspires students and contributes to the development of a multifaceted creative personality, is analyzed. Prospects for further research are highlighted, including: the impact of modern technologies on the educational process and the adaptation of Chinese classical dance in the context of globalization.

Keywords: *chinese dance, artistic orientations, philosophy of dance, choreographic education, rhythm, movement, dance skill.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У сучасному світі, який стрімко змінюється та відкривається до культурного різноманіття, особливого значення набуває збереження й вивчення національних традицій у системі професійної освіти. В умовах глобалізаційних процесів важливим завданням мистецької педагогіки є формування в майбутніх фахівців здатності усвідомлювати й цінувати художні надбання різних народів. Саме тому виникає необхідність дослідити вплив національних хореографічних стилів, зокрема китайського танцю, на формування художніх орієнтацій, цінностей, естетичних поглядів студентів-хореографів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретична база сформована на основі аналізу науково-теоретичних і навчально-методичних джерел, які висвітлюють питання хореографічної освіти, національних танцювальних традицій та специфіки китайського танцю. Сучасні науковці приділяють значну увагу питанням інтеграції національних танцювальних традицій у хореографічної освіти.

Серед авторів, які зробили вагомий внесок у дослідження китайського танцю,

варто виокремити китайських учених, що працюють як у Китаї, так і в Україні. Зокрема, це Хе Сюефей, Чень Кайшен, Чжан Гомінь, Ян Сісі, Ясю Цзяо (Yaxu Jiao), Юн Чжао (Yong Zhao) та ін. Їхні праці присвячені аналізу символіки, технічних особливостей, педагогічних засад і культурного значення китайського танцю як важливого чинника у формуванні художніх орієнтацій майбутніх хореографів. Вони акцентують увагу на символіці, технічних особливостях, жанрово-стилістичному розмаїтті й педагогічних підходах до викладання традиційного китайського танцю, що свідчить про зростання інтересу до осмислення китайського танцю як складової сучасної хореографічної освіти.

Так, Т. Мольдерф, Т. Вільховченко, Чень Кайшен, Ян Сісі приділяють особливу увагу символічному наповненню китайського танцю. Вони аналізують його у контексті академічності, музичного супроводу та сценічної виразності. Дослідники виокремлюють художню інтерпретацію руху, традиційні образи та міфопоетичні елементи як ключові чинники формування естетичних і художніх орієнтацій студентів хореографічних спеціальностей [7; 10; 12].

У контексті досліджень проблем хореографічної освіти заслуговують на увагу праці Хе Сюефей, присвячені питанням професійної підготовки майбутніх педагогів-хореографів. Автор роботи обґрунтовує необхідність удосконалення музичної підготовки та інтеграції музичних і хореографічних компонентів у навчальний процес, що має особливе значення у викладанні китайського танцю [9, с. 94].

Особливий інтерес викликає китайський традиційний танець, який завдяки своїй багатовіковій історії, жанрово-стилістичним особливостям та естетичним цінностям розглядається як важливий чинник формування художніх орієнтацій майбутніх фахівців у галузі хореографії. Чжан Гомін у своїх дослідженнях розглядає вплив народних танцювальних традицій на розвиток сучасного хореографічного мистецтва. Автор підкреслює роль народного танцю у збереженні культурної ідентичності та його значущість у професійній підготовці майбутніх фахівців [5].

Доповнюють наукове розуміння проблеми Сінлей Ши та Їн Сін (Xinlei Shi & Ying Xing), які розглядають китайський танець як засіб передачі культурних та естетичних цінностей із використанням мобільних технологій. Вони приділяють особливу увагу візуальному та інтерактивному посиленню хореографічного процесу [14, с. 83].

У науковій літературі досі бракує комплексних досліджень, які б розкривали роль китайського танцю як чинника, що впливає на художні орієнтації у процесі хореографічної освіти.

Мета статті – дослідити роль китайського танцю як чинника формування художніх орієнтацій у процесі хореографічної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Китайська традиційна культура з багатою історією та унікальними цивілізаційними надбаннями стала прикладом високого рівня майстерності і професіоналізму для всього світу. Протягом багатьох століть вона розвивалася на основі чітких правил і усталених норм, які передавалися від покоління до покоління.

Танцювальна діяльність є одним із найулюбленіших видів творчості в Китаї, особливо серед студентів. Вона займає важливе місце в програмах мистецького навчання закладів освіти, адже залучення до танцю збагачує музично-художній досвід студентів, сприяє освоєнню художньої мови та

розвитку самовираження через хореографічну творчість.

Хореографія, як вид мистецтва відзначається своєю специфікою та методами створення музично-художніх образів. Педагогічна цінність танцю визначається його історичною та культурною природою, що сприяє формуванню у студентів розуміння художньої цілісності світу та засвоєнню суспільних художніх цінностей.

Для глибшого розуміння впливу китайського танцю на формування художніх орієнтацій студентів хореографічної освіти важливо звернутися до багатовікових традицій цього мистецтва. Китайський танець є одним із найдавніших видів мистецтва в китайській культурі і зберігає в собі історичний досвід, естетичні принципи та філософські ідеї, що визначають його унікальність. Як зазначають китайські дослідники (Яюань Тянь, Цзівей Ляо, Сінлей Ши, Їн Сін та інші), танець з давніх часів тісно пов'язаний із музикою, ритуалами та символічними формами вираження. Вже у період династії Чжоу (722–481 рр. до н.е.) у танцювальних практиках сформувалися усталені канони рухів, які мали глибоке символічне значення.

У період династії Хань (206 до н.е. – 220 н.е.) танець залишався важливою складовою народних обрядів і релігійних церемоній. Під впливом конфуціанської ідеології танець набув нових значень і став основним засобом духовного виховання та формування моральних і естетичних цінностей. Ритуальні танці трансформувалися в культурно регламентовані форми, що поєднували музику, рух і символіку. З'явилися танці з вигаданими сюжетами, що свідчить про здатність до абстрактної інтерпретації дійсності через рухи і жести. У цей час особливу роль відіграє динаміка хореографічних фігур, яка близька до мистецтва каліграфії, що сприяло формуванню пластичного образного бачення танцю, важливого для сучасної хореографічної освіти [5].

Отже, у династії Хань танець розвивався як засіб поєднання музики, руху та символіки, формуючи моральні, естетичні та образні здібності, які залишаються важливими для сучасної хореографічної освіти.

На цьому історичному підґрунті імператорська музична палата Юефу стала початком інституціоналізації хореографічного мистецтва в Китаї, координуючи діяльність співаків і танцюристів. Це сприяло систематизації виконавських практик, збереженню культурної спадщини та розвитку жанрової

різноманітності, що й досі важливо для формування художніх орієнтацій майбутніх фахівців.

З огляду на цю традицію, сучасний китайський класичний танець, який сформувався у 1950-х роках, поєднує традиційні народні танці, театральну хореографію китайської опери, ушу та філософські принципи гармонії й рівноваги. Таке поєднання дозволило митцям створити унікальні рухи, насичені символізмом, які нині мають значний освітній потенціал.

Цей розвиток отримав подальший поштовх у 1980-х роках, коли Лі Жень І та Тан Мань Чень створили концепцію народного класичного танцю «Шень Юнь». Вони закріпили внутрішню естетику і теоретичну основу цього жанру, створивши систему рухів, яка чітко відокремлює китайський класичний танець та визначає його самобутність. Не менш важливою є філософська основа цього танцю, утворена на базі бойових мистецтв і формує особливий пластично-естетичний стиль руху. Вона базується на філософії Тайцзі, втілюючи ідею єдності протилежностей (інь і ян) та гармонії, що визначає плавність і виразність рухів. Таке поєднання допомагає формувати художні орієнтації та творчість майбутніх хореографів [4].

Танець і музика нерозривно пов'язані: танець неможливий без музики та ритму, а музика без руху втрачає свою виразність. Ритм є духом танцю, основою руху, що керує зміною темпу, силою зусиль і характером жестів. Цей взаємозв'язок відображає концепція кола Тайцзі, де баланс Інь і Ян символізує гармонію протилежностей у безперервному циклі руху.

В основі китайського класичного танцю закладається взаємозв'язок ритму, руху, дихання та почуттів. Традиційна концепція *Ци Юнь* («дихання ритму») поступово трансформується у *Шень Юнь* («рух ритму»), де енергія *Ци* не лише виражає почуття й контролює сили, а й втілюється безпосередньо у рух. У процесі зміни ритму відбувається поєднання внутрішнього й зовнішнього, енергії та змісту, зусиль та форми, що перебувають у постійному динамічному балансі. Така взаємозв'язана система надає рухам свободу, силу та природність, що визначають унікальність і привабливість китайського класичного танцю [4].

Шень Юнь є філософською та естетичною основою китайського класичного танцю, заснованою на даоській концепції кола, втілює діалектику руху і спокою, яка відображена у вислові: «у спокої є рух, у русі

є спокій». Ці дві протилежності взаємно доповнюють і підтримують одна одну.

Для майбутніх хореографів важливо розуміти як єдність ритму, руху, дихання та емоційного стану формує основу їхнього художнього вираження. Тож, категорія *Ци Юнь* («дихання ритму») трансформується у *Шень Юнь* («рух ритму»), що відображає зв'язок внутрішньої енергії *Ци* з формою руху. Це сприяє розвитку усвідомленого володіння тілом, формуванню індивідуального художнього стилю і творчого потенціалу студентів, що є важливим аспектом у формуванні художніх орієнтацій майбутніх хореографів.

Як було зазначено, динаміка танцю базується на даоських принципах, зокрема на символіці кола як циклу життя і єдності протилежностей. Діалектика руху і спокою, де зупинка готує наступний імпульс, допомагає студентам не лише опанувати техніку, а й глибше зрозуміти художній образ і психологію танцю. Такий підхід до динаміки руху сприяє формуванню внутрішньої пластичності виконавця, де кожна дія плавно переходить з попередньої в наступну. У китайському танці рух набуває філософської глибини, а тіло стає засобом вираження гармонії, емоційної рівноваги та внутрішньої зосередженості. Завдяки цьому студенти навчаються не лише зовнішньої виразності, а й внутрішньої цілісності у виконанні. Для оволодіння пластикою у китайській хореографічній практиці використовують спеціальні вправи, що поєднують дихальні техніки, повільну координацію рухів і м'яку розтяжку, запозичені з традиційних бойових мистецтв і медитативних практик. Вправи сприяють розвитку фізичної гучності, зміцненню м'язів, підвищенню концентрації і відчуття ритму, а також гармонізації внутрішньої енергії (*Ци*). Наприклад, вправи на розтяжку, такі як повільні нахили і обертання комбінуються з глибоким диханням, що допомагають відчути цілісність рухів. Такі вправи формують емоційну рівновагу, дозволяючи студентам не лише покращити техніку, але й передати глибину танцювального образу.

Отже, історичне вивчення китайського класичного танцю відкриває нові горизонти для розвитку художнього світогляду, поєднуючи технічну майстерність з філософськими ідеями. Педагогічна система цього мистецтва ефективно формує професійні, творчі та художні орієнтації майбутніх хореографів.

Особлива увага у сучасному мистецтві приділяється тенденціями, що відходять від

традиційних форм, що іноді призводить до втрати гармонії та естетичної цілісності. Саме тому важливо зберігати класичні танцювальні традиції, їхню унікальну естетику і досконалість, які слугують надійною основою для подальших експериментів і творчого розвитку.

Сучасні виконавці китайського класичного танцю активно розвивають давні традиції, поєднуючи високу технічну майстерність із глибоким художнім змістом. Спираючись на біологічні особливості людського тіла та багатовікову філософську і естетичну спадщину, цей танець сформував унікальну систему навчання і виконання. На її основі навчання китайському класичному танцю базується на тисячолітньому досвіді, що допомагає студентам оволодіти правильними прийомами руху та дихання, розвинути відчуття ритму і гармонійно поєднати технічні навички з виразністю. Такий комплексний підхід сприяє не лише вдосконаленню виконавської майстерності, а й розвитку естетичного сприйняття танцю. Китайський танець охоплює різноманітні жанри та стилі, що відображають багату культурну, історичну та філософську спадщину країни. Його жанрова структура формується під впливом народних традицій, класичного мистецтва та релігійних обрядів, створюючи міцну основу для формування художніх орієнтацій та творчого потенціалу студентів.

У навчальному процесі часто використовують народні танці Китаю, які відображають побут, свята, ритуали й історію різних етнічних груп. Ці танці вирізняються яскравими костюмами, ритмічними рухами, простотою форм і застосуванням різноманітного реквізиту, такого як парасольки, стрічки чи мечі. До найвідоміших належать танець дракона, танець лева, а також танці тибетців, уйгурів і мяо, що виконують ритуальну, розважальну й соціальну функції. До систематизації знань і розвитку художніх орієнтацій майбутніх хореографів серед численних класифікацій класичного та сучасного танцю було обрано такий розподіл:

- народні танці – відображають побут, свята, ритуали й традиції різних етнічних груп;
- класичні танці – пов'язані з традиційною культурою та класичною музично-хореографічною спадщиною;
- сюжетно-драматичні танці – танці, що передають історичні, міфологічні чи літературні сюжети;

- сучасні експериментальні форми – нові стилі, що поєднують традиційні елементи з сучасною хореографією та інноваційними техніками.

Отже запропонований розподіл сприяє формуванню у майбутніх хореографів усвідомлених художніх орієнтацій, що ґрунтуються на розумінні стилістичної різноманітності та духовно-естетичної сутності танцю.

Після опанування різних жанрів китайського танцю, важливо підкреслити, що у навчальному процесі особливе місце посідають театральні танці, які поєднують хореографічні елементи з елементами в драматичного мистецтва. У процесі їх вивчення у студентів формуються уміння поєднувати танцювальні рухи з акторською майстерністю, вокалом і музичним супроводом, що сприяє глибшому розкритті емоційного змісту, сюжету й підвищує рівень музично-художнього виконання.

Поряд із театральними формами, сучасні стилі китайського танцю також активно впроваджуються в освітній процес. Вони дають змогу поєднувати традиційні елементи з інноваційними підходами, запозиченими із західної хореографії, балету та сучасних танцювальних напрямів. Ці стилі вирізняються експериментальністю, вільним поєднанням сценічної пластики і виразною динамікою.

Отже, залучення студентів до опанування сучасних танцювальних форм китайського танцю стимулює креативність, розвиває самовираження та формує комплексні професійні й художні орієнтації, поєднуючи традиційні техніки з сучасними підходами.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Поглиблене дослідження китайського танцю показало, що це не просто мистецтво руху, а складна філософська система, втілена в кожному жесті і ритмі. Китайський танець виступає потужним чинником формування художніх орієнтацій у хореографічній освіті, поєднуючи багатовікову філософську традицію з високим рівнем технічної майстерності. Його унікальна система рухів, побудована на принципах гармонії, ритму та єдності внутрішньої енергії з зовнішньою формою, сприяє розвитку в студентів не лише професійних компетентностей, а й глибокого творчого мислення та естетичного світогляду. Впровадженню китайського танцю в освітній процес створює умови для розкриття індивідуальності майбутніх хореографів, оволодіння мистецтвом тонких емоційних відтінків руху й форму-

вання багатогранного художнього потенціалу, що є важливим чинником становлення сучасної хореографічної культури.

Варто наголосити, що інтеграція елементів китайського класичного танцю в освітній процес не лише збагачує технічний і жанровий репертуар студентів, а й сприяє формуванню їхніх художніх орієнтацій та розвитку духовно-естетичних цінностей.

Попри вже досягнутий рівень розуміння китайського танцю у контексті хореографічної освіти, відкриваються нові перспективи для подальших наукових розвідок. Доцільним видається вивчення сучасних технологій на методики викладання та виконання танцю, а також можливості інтеграції цифрових інструментів для розвитку музично-хореографічного потенціалу студентів. Важливо також дослідити, як адаптація традиційних форм китайського танцю під впливом глобалізаційних процесів змінює художні орієнтації сучасних виконавців і студентів. Це дозволить глибше осмислити процеси еволюції класичного мистецтва в умовах сучасності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Агапітова І. В. Цинський Китай кінця XVIII – першої третини XIX ст. у сприйнятті західних очевидців : дис. ... канд. істор. наук, спец. 07.00.02. Всесвітня історія. Одеса, 2006. 166 с
2. Ван Сі. Аспекти інтерпретації поезії Китаю в українській камерно-вокальній музиці. Дис. ... кандидат. мистецтвознавства, спец. 17.00.03. Музичне мистецтво. Львів, 2013. 249 с.
3. Забредовський С. Г. Сучасні аспекти хореографічної діяльності: методичні рекомендації для студентів хореографічних спеціалізацій і керівників хореографічних колективів. К. : ДАККіМ, 2008. 39 с.
4. Історія китайського танцю <https://dance.knukim.edu.ua/istoriya-kitajskix-narodnix-tanciv/> (дата звернення 29.10.2025)
5. Класична китайська філософія <https://surl.li/dqwqwo> (дата звернення 29.10.2025)
6. Максименко А. І. Хореографічна освіта в Китаї: традиції та сучасність. Актуальні питання мистецької освіти та виховання : збірник наукових праць. Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка ; редкол.: Г. Ю. Ніколаї, О. В. Єременко, А. Єремус-Левандовська [та ін.]. Суми : ВВП «Мрія», 2014. Вип. 1–2 (3–4). С. 105–113. <https://repository.sspu.edu.ua/items/29cb6d01-47b6-4fab-adfe-ce79ffbc53e0>
7. Мольдерф Т., & Вільховченко Т. Квіткова символіка у китайському танці: культурологічний вимір. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*, 48, 2024. С. 462–468. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v48i.815>
8. Тянь Ю. (2023). Сучасні вимоги та стратегії танцювальної хореографії. Міжнародний жур-

- нал освіти та гуманітарних наук, 11 (3), 487–492. <https://doi.org/10.54097/ijeh.v11i3.15155>
9. Хе Сюефей. Удосконалення музичної підготовки майбутнього вчителя хореографії в умовах вищої педагогічної освіти: дис. ... канд. пед. наук. Київ : Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2019. 193 с.
10. Чень Кайшен. Символіка хореографічного мистецтва Китаю: міфопоетична складова. *Проблеми мистецької освіти та виконавства*: зб. наук.-метод. ст. Вип. No 13. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. С. 243–247. http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/3071/1/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB_%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82_%D0%BE%D1%81%D0%B2_%D1%82%D0%B0_%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD.docx.pdf
11. Чжан Гомін. Традиції народного танцю в Китайській народній республіці. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Вип. No 67. Т. 1. Запоріжжя : Класичний приватний ун-т, 2019. С. 82–85. http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2019/67/part_1/19.pdf
12. Ян Сісі. Міфопоетична символіка лотоса в хореографічній культурі Китаю. Танцювальні студії. Вип. No2. 2018. С. 52–60. [http://dan](http://dancestudios.knukim.edu.ua/article/view/154388/154794)
13. Cisneros R. E. K., K. Wood, S. Whatley, M. Buccoli, M. Zaroni, and A. Sarti. 2019. Virtual Reality and Choreographic Practice: The Potential for New Creative Methods. *Body, Space & Technology* 18 (1): С. 1–32. <https://doi.org/10.16995/bst.305>
14. Xinlei Shi & Ying Xing. Mobile technologies in choreography of digital age: folk dancing case 2025, С. 1–13. <https://doi.org/10.1080/14647893.2025.2524130>

REFERENCES

1. Ahapitova, I. V. (2006). *Tsynskyi Kytai kintsia XVIII – pershoi tretyny KhKh st. u spryiniatti zakhidnykh ochevydsiv*. [Qing China of the late 18th – first third of the 19th century as perceived by Western eyewitnesses]. Odesa.
2. Van, Si (2013). *Aspekty interpretatsii poezii Kytau v ukrainskii kamerno-vokalnoi muzytsi*. [Aspects of the interpretation of Chinese poetry in Ukrainian chamber and vocal music]. Lviv.
3. Zabredovskiy, S. H. (2008). *Suchasni aspekty khoreohrafichnoi diialnosti: metodychni rekomendatsii dlia studentiv khoreohrafichnykh spetsializatsii i kerivnykiv khoreohrafichnykh kolektyviv*. [Modern aspects of choreographic activity: methodological recommendations for students of choreographic specializations and leaders of choreographic groups]. Kyiv.
4. *Istoriia kytaiskoho tantsiu*. (2025). [History of Chinese dance]. <https://dance.knukim.edu.ua/istoriya-kitajskix-narodnix-tanciv/> (date of application 29.10.2025)

5. *Klasychna kytaiska filozofia*. (2025). [Classical Chinese philosophy]. <https://surl.li/dqwqwo> (date of application 29.10.2025)
6. Maksymenko, A. I. (2014). *Khoreohrafichna osvita v Kytai: tradytsii ta suchasnist*. [Choreographic education in China: traditions and modernity]. Sumy.
7. Molderf, T., & Vilkhovchenko, T. (2024). *Kvitkova symbolika u kytaiskomu tantsi: kulturolohichni vymir*. [Flower symbolism in Chinese dance: a cultural dimension]. Rivne.
8. Tian, Yu. (2023). *Suchasni vymohy ta stratehii tantsiuvalnoi khoreohrafii*. [Modern requirements and strategies of dance choreography].
9. Khe, Siuefei (2019). *Udoskonalennia muzychnoi pidhotovky maibutnoho vchytelia khoreohrafii v umovakh vyshchoi pedahohichnoi osvity*. [Improving the musical training of future choreography teachers in higher pedagogical education]. Kyiv.
10. Chen, Kaishen (2023). *Symvolika khoreohrafichnoho mystetstva Kytau: mifopoetychna skladova*. [Symbolism of Chinese choreographic art: mythopoetic component]. Nizhyn.
11. Chzhan, Homin (2019). *Tradytsii narodnoho tantsiu v Kytaiskii narodnii respublitsi*. [Folk dance traditions in the People's Republic of China]. Zaporizhzhia.
12. Ian, Sisi (2018). *Mifopoetychna symbolika lotosa v khoreohrafichnii kulturi Kytau*. [Mythopoetic symbolism of the lotus in the choreographic culture of China]. Kharkiv.
13. Cisneros, R. E. K., K. Wood, S. Whatley, M. Buccoli, M. Zaroni, and A. Sarti (2019). *Virtual Reality and Choreographic Practice: The Potential for New Creative Methods*. [Virtual Reality and Choreographic Practice: The Potential for New Creative Methods].
14. Xinlei, Shi & Ying, Xing (2025). *Mobile technologies in choreography of digital age: folk dancing case*. [Mobile technologies in choreography of digital age: folk dancing case]. Bieikhua, Kytai.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЛЮЙ Пенлей – аспірант факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Наукові інтереси: вивчення китайського танцю як засобу формування художніх орієнтацій в контексті хореографічної освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

LYU Penglei – Faculty of Arts named after Anatolii Avdiievskiyi, Ukrainian State University named after Mykhaylo Drahomanov, PhD student.

Circle of scientific interests: studying Chinese dance as a means of forming artistic orientations in the context of choreographic education.

Стаття надійшла до редакції 5.11.2025 р.

УДК 373.015.31:159.955-021.412.1

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.17.179-184

СОЛОДОВНИК Іван Андрійович –

аспірант кафедри педагогіки та освітнього менеджменту,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0009-1252-862>
e-mail: isolodovnik15@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ

СОЛОДОВНИК Іван Андрійович. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ

У статті теоретично обґрунтовано та практично окреслено особливості формування готовності майбутніх учителів до розвитку критичного мислення школярів у процесі іншомовної освіти. Закцентовано увагу на формуванні ключових компетентностей учнів, серед яких критичне мислення посідає одне з провідних місць.

Ключові слова: критичне мислення, готовність, майбутні учителі, іншомовна освіта, професійна підготовка, методичні умови, педагогічна практика, інтерактивне навчання.